

Theorie Toonduur Uitleg

In de vorige periode heb je geleerd dat het noten lezen uit twee verschillende dingen bestaat. Namelijk de toonhoogte en de toonduur. Met de toonhoogte hebben we al uitvoerig geoefend. Dus nu is het tijd om de toonduur van wat dichterbij te gaan bekijken.

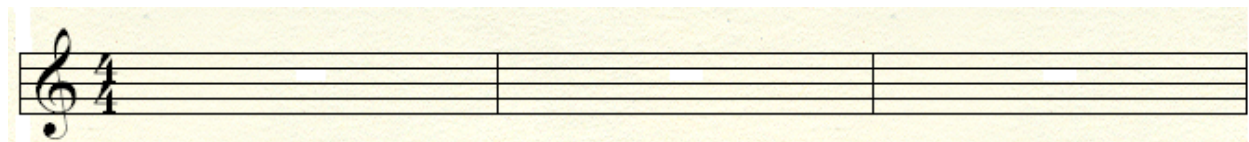
Heel simpel gezegd geeft de toonduur aan hoe lang je een noot precies moet spelen. Binnen de muziek werken we niet met secondes maar met tellen. De toonduur geeft dus aan *hoeveel tellen je een noot moet spelen*.

Maatsoort

Vooraan een muziekstuk zie je altijd twee cijfers staan zoals in de voorbeelden hieronder:

Deze cijfers noemen we de “maatsoort” waarin een muziekstuk staat. De maatsoort geeft aan hoeveel tellen er in een maat zitten. Een maat is de ruimte tussen twee verticale strepen zoals in het plaatje hieronder aangegeven:

In dit plaatje staan 3 maten

Zoals je ziet bestaat de maatsoort uit 2 cijfers. Het onderste cijfer is altijd een 8 of een 4. Deze 8 of 4 geeft de **teleenheid** aan. Wanneer er een 8 staat is de teleenheid achtsten, wanneer er een 4 staat is de teleenheid kwarten. Het bovenste cijfer geeft aan hoeveel er van die teleenheid in 1 maat passen.

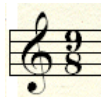
Wat precies kwarten en achtsten zijn leer je in het volgende hoofdstuk.

Voorbeeld 1:

Wanneer we het volgende maatsoort teken vooraan een muziekstuk staat gaan er 4 kwarten in 1 maat. De onderste vier geeft aan dat we in kwarten tellen. De bovenste 4 geeft aan hoeveel kwarten er in een maat gaan. Kort gezegd noemen we dit dan ook een **vierkwartsmaat**.

Voorbeeld 2:

Wanneer we het volgende maatsoort teken vooraan een muziekstuk staat gaan er 9 achtsten in 1 maat. De onderste acht geeft aan dat we in achtsten tellen. De bovenste 9 geeft aan hoeveel achtsten er in een maat voorkomen. Kort gezegd noemen we dit dan ook een **negen achtste maat**.

Notenwaarden

Je weet nu hoe een maatsoort in elkaar zit. Je weet dat je wanneer er een 4 onderaan het maatsoort teken staat je in kwarten moet tellen en bij een acht in achtsten. Maar wat zijn dat nou eigenlijk kwarten en achtsten? Dit zijn 2 van de notenwaarden die je moet kennen. Notenwaarden geven aan hoe lang je een noot moet spelen. Hieronder staat een schema waardoor alles iets duidelijker wordt.

Naam	Noot	Hoe lang aanhouden in een kwart maat	Hoe lang aanhouden in een achtsten maat
Hele		4 tellen	8 tellen
Halve		2 tellen	4 tellen
Kwart		1 tel	2 tellen
Achtste		$\frac{1}{2}$ tel	1 tel

Twee achtsten achter elkaar krijgen de vlaggetjes aan elkaar.

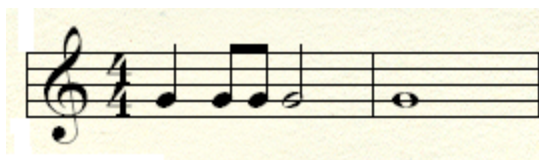
Dus in plaats van: krijg je: Deze 2 zijn dus precies hetzelfde!!!

Wanneer je dus een “achtste” ziet staan in bijvoorbeeld een zes achtste maat dan moet je deze 1 tel aanhouden. Wanneer je in diezelfde maat een “halve” ziet staan moet je die 4 tellen aanhouden.

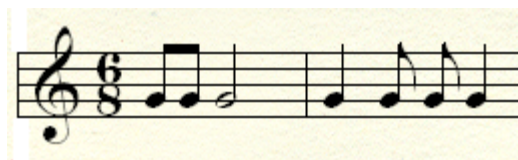
Wanneer je diezelfde noten in een kwarten maat ziet staan moet je de “achtste” een $\frac{1}{2}$ tel aanhouden en de “halve” 2 tellen.

Hoe maak ik de opdrachten?

Wanneer je gevraagd wordt de toonduur onder de noten te schrijven dan kijk je eerst naar de maatsoort. Staat hier een 4 onderaan dan kijk je in het schema onder "Hoe lang aanhouden in een kwarten maat". Staat er 8 onderaan dan kijk je in het schema "Hoe lang aanhouden in een achtsten maat". Vervolgens schrijf je onder iedere noot hoeveel tellen je hem moet aanhouden.

1 ½ ½ 2 4

1 1 4 2 1 1 2

Puntjes achter de noten.

Door een punt achter een noot te zetten wordt die noot 1 ½ keer zo lang.

Duur in een
kwarten maat
zonder punt

4 tellen

Duur in een
achtsten maat
zonder punt

8 tellen

Duur in een
kwarten maat
met punt

6 tellen

Duur in een
achtsten maat
met punt

12 tellen

2 tellen

4 tellen

3 tellen

6 tellen

1 tel

2 tellen

1 ½ tel

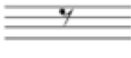
3 tellen

Rusten

In een muziekstuk hoor je niet voortdurend geluid. Soms zijn er kortere of langere stiltes. Die stiltes worden door een rustteken aan gegeven in de notenbalk.

Hiernaast zie je de rusttekens die horen bij de notenwaardes die je hebt geleerd. Zoals je ziet zijn de namen en het aantal tellen afgeleid van de notenwaardes.

Wanneer je een bepaald teken ziet staan speel je dus zoveel tellen niet.

Teken	Naam	Aantal tellen in een 4 maat	Aantal tellen in een 8 maat
	Hele rust	4	8
	Halve rust	2	4
	Kwart rust	1	2
	Achtste rust	1/2	1